

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

Қазақстан 2020

IV ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-21 сәуір, 2017 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 10-13 сәуір, 2017 жыл

1-том

IV МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-21 апреля 2017 года

МАТЕРИАЛЫ

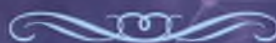
международной научной конференции

студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 10-13 апреля 2017 года

Том 1

IV INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-21 April, 2017

MATERIALS

of International Scientific Conference

of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, 10-13 April, 2017

Volume 1

Дәуірбек А.,

әл-Фараби ат.ҚазҰУ, Әлеуметтік педогогика
және өзін өзі тану мамандығының 4 курс студенті
Ғылыми жетекшісі: п.ғ.д., профессор Мукашева А.Б.

ОҚУШЫЛАРДЫҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ДАМУДАҒЫ ӨЗІН-ӨЗІ ТАНУ САБАҚТАРЫНДА ЖҮРГІЗІЛЕТІН СҮЙІСПЕНШІЛІК ҚҰНДЫЛЫҒЫНЫҢ МАҢЫЗЫ (10-11 – сыныптар)

Қазіргі таңға сай елімізде туындап жатқан әлеуметтік-экономикалық өзгерістер мен талаптар білім беру саясатына жаңа көзқарас қалыптастыруды қажет етеді. Қазақстан Республикасы «Білім туралы» заңында «білім беру жүйесінің басты міндеті – ұлттық және жаһандық ғылым мен практиканың жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыру мен дамыту үшін қажетті жағдайлар жасалу қажет деп көрсетілген [1]. Жеке адамды дамытудың басты бағыттарының бірі – адамгершілік құндылықтарды дамыту. Сонымен қатар жеке тұлғалардың қарым-қатынас мәдениеті барысында құндылықтарға негізделіп отырып, құзыреттілігін қалыптастыру болып табылады. Адам өмірінің ажырамас бөлігі болып табылатын қарым-қатынас құзыреттілігін дамытуға бағытталған міндеттерді шешуде сүйіспеншілік құндылығының алатын орны ерекше. «Адамның жақсысы – адамға сүйіспеншілікпен қарағандар» деп Ұлы Абай айтса, халық даналығы: Сүйіспеншілік – тіршіліктің сәні мен мәнін келтіретін нұр әрі ең басты қуат көзі» екенін тағы да еске салады.

Жалпы білім беру үдерісінде құндылықтарға негізделіп, жан-жақты дамыған тұлға қалыптастыруда «Өзін-өзі тану» сабақтарының маңызы зор. «Өзін-өзі тану» сабақтарындағы сүйіспеншілік құндылығы Сара Алпысқызы айтқандай, «Сүйіспеншілік дегеніміз қасиетті құбылыс. Оның әрбір көрінісі қоршаған әлемге деген құштарлық бізді одан әрі ізгілікке бастап, жетілдіре түседі» [2]. «Өзін-өзі тану Қазақстан Республикасындағы білім және тәрбие беру үдерісін дүниетанымдық өзгертудің нақты бастамасы деп анық тұжырымдауға болады. Адамгершілік, сүйіспеншілік тақырыбы – мәңгілік. Ол ешқашан ескірмек емес. Жас ұрпақтың бойына адамгершілік қасиеттерді сіңіру – ата-ана мен ұстаздардың басты міндеті. Сүйіспеншілік пен адамгершіліктің қайнар бұлағы – халқында, отбасында, олардың өнерлерінде, әдет-ғұрпында. Әр адам сүйіспеншілік құндылығын күнделікті тұрмыс-тіршілікте, өзін қоршаған табиғаттан бойына сіңіреді. Сол келешек қоғам иелерін жан-жақты жетілген, ақыл-парасаты мол, қарым-қатынас құзыреттілігі қалыптасқан тұлға етіп тәрбиелеу – біздің қоғам алдындағы борыш.

Міне, осы тұрғыдан келгенде «Өзін-өзі тану» - бағдарламасының алар орны ерекше. «Өзін-өзі тану» идеясының мақсаттары мен міндеттері – балалар, жасөспірімдер және жеткіншектердің бойына жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды дарыту [3]. Ерекше атап айтқанда, сүйіспеншілік құндылығы арқылы балалар мен жеткіншектерді кезеңмен адами қарым-қатынас нормаларымен, жалпыадамзаттық адамгершілік қағидастарымен таныстыру, олардың қарым-қатынас құзыреттілігін, ізгілік қатынастарын қалыптастыру мен дамыту.

12 жылдық жалпы орта білім берудің басты мақсаты: өзінің және қоғамның мүддесінде өзін-өзі белсенді етуге дайын, өзгермелі даму үстіндегі ортаға бейім, бәсекеге қабілетті және құзыретті, шығармашыл, білімді тұлғаны дамыту және қалыптастыру. Осы мақсатқа орай, мектеп оқушысының бойында қалыптасуы керек негізгі құзыреттіліктері анықталады. Солардың бірі – коммуникативтік құзыреттілік.

Коммуникативтік құзыреттілік – адамдармен өзара әрекет пен қарым-қатынас тәсілдерін білуді, түрлі әлеуметтік топтарда жұмыс істеу дағдыларын, қоғамдағы түрлі әлеуметтік рөлдерді орындауды, өмірдегі нақты жағдайларда шешім қабылдау үшін байланыстың түрлі объектілерін қолдана алу білігін, қатынас дағдылары болуын қарастырады.